

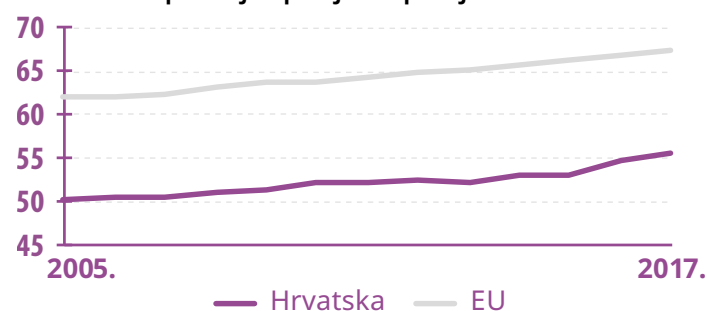
S 55,6 od mogućih 100 bodova, Hrvatska se nalazi na 22. mjestu u EU-u prema indeksu rodne ravnopravnosti. Taj je rezultat za 11,8 bodova slabiji od prosjeka EU-a. Rezultat Hrvatske poboljšao se za 5,3 boda u razdoblju od 2005. do 2017. (za 2,5 bodova od 2015.). Hrvatska napreduje prema rodnoj ravnopravnosti sporijim tempom. Njezino se mjesto na ljestvici nije promijenilo u odnosu na 2005.

Hrvatska ostvaruje najbolje rezultate u području zdravlja (83,7 bodova) i novca (72,2 boda). Rodna neravnopravnost najizraženija je u području moći (34,8 bodova).

U razdoblju od 2005. do 2017. rezultati Hrvatske poboljšali su se u svim područjima. Najveća poboljšanja zabilježena su u području moći (poboljšanje od 7,4 boda) i znanja (poboljšanje od 6,8 bodova). Najmanji je napredak ostvaren u području rada (poboljšanje od 1,7 bodova).

U razdoblju od 2005. do 2017. rezultati Hrvatske u indeksu poboljšali su se, ali ipak su bili znatno slabiji od prosjeka EU-a u tom razdoblju. Hrvatska napreduje prema rodnoj ravnopravnosti sporijim tempom, zbog čega se s vremenom povećala razlika između njezinih rezultata i rezultata EU-a.

Hrvatska napreduje sporije od prosjeka EU-a

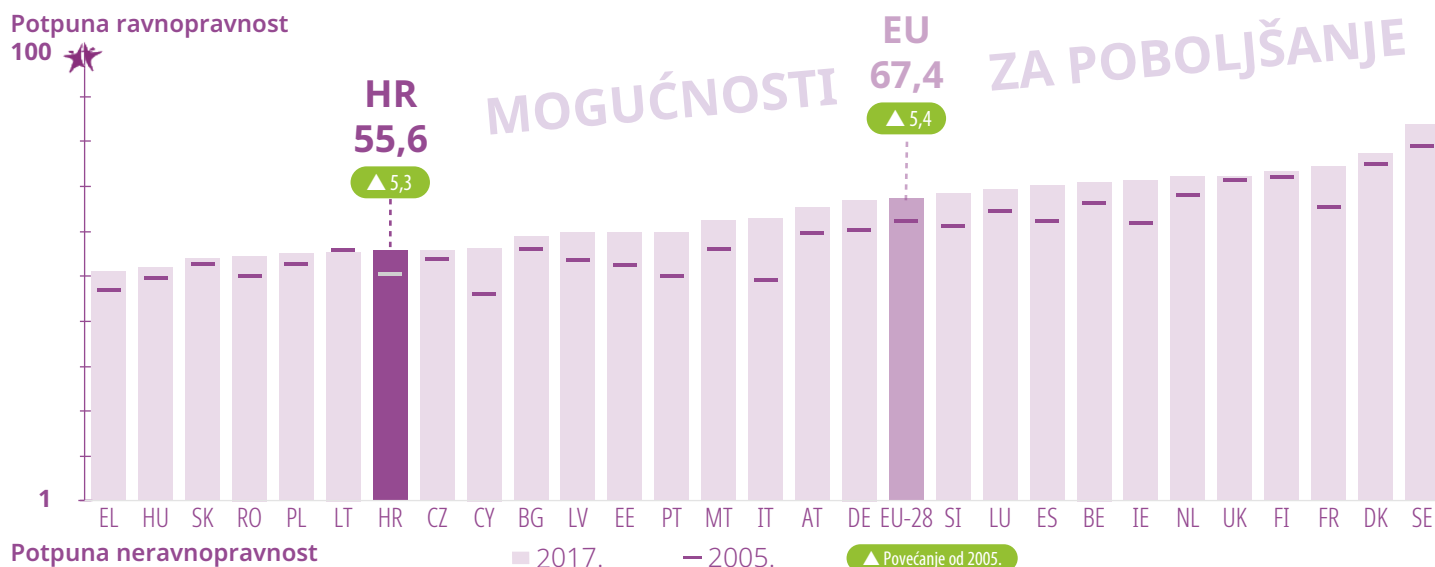

Svake godine ocjenjujemo države članice EU-a i EU u cjelini kako bismo vidjeli koliko su daleko od ostvarenja rodne ravnopravnosti. U indeksu se upotrebljava ljestvica od 1 do 100, pri čemu 1 označava potpunu neravnopravnost, a 100 potpunu ravnopravnost.

Ocjene se temelje na razlikama između žena i muškaraca te razinama postignuća u šest ključnih područja: radu, novcu, znanju, vremenu, moći i zdravlju. Dva su dodatna područja uključena u indeks, ali ne utječu na konačnu ocjenu. Područjem koje se odnosi na neravnopravnosti koje se preklapaju ističe se kako se rodne neravnopravnosti očituju u kombinaciji s dobi, invaliditetom, državom rođenja, obrazovanjem i sastavom obitelji. U okviru područja nasilja nad ženama mjere se i analiziraju iskustva žena u pogledu nasilja.

Osim prikaza rezultata ostvarenih u okviru indeksa, indeks rodne ravnopravnosti 2019. kao središnju temu uključuje i ravnotežu između poslovnog i privatnog života.

Rezultati država članica EU-a ostvareni u okviru indeksa rodne ravnopravnosti, 2005. i 2017.

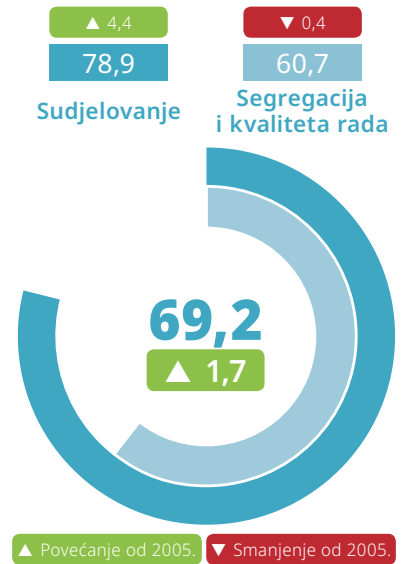

Rad

Rezultat Hrvatske u području rada iznosi 69,2 boda, što pokazuje napredak od 1,7 bodova od 2005. (smanjenje za 0,2 boda od 2015.) i upućuje na veću stopu zapošljavanja žena i muškaraca.

Stopa zaposlenosti žena (u dobi od 20 do 64 godine) iznosi 60 %, a muškaraca 70 %. Postizanjem ukupne stope zaposlenosti od 65 % Hrvatska je ostvarila svoj nacionalni cilj u okviru strategije Europa 2020. od 62,9 %. U razdoblju od 2005. do 2017. stopa zaposlenosti u ekvivalentu punog radnog vremena povećala se s 35 % na 39 % za žene i s 50 % na 51 % za muškarce, što upućuje na smanjenje razlike na temelju spola (s 15 na 12 postotnih bodova). Razlika na temelju spola smanjuje se s povećanjem razine obrazovanja. Među visokoobrazovanim osobama razlika na temelju spola iznosi dva postotna boda, u usporedbi s razlikom među osobama s niskom ili srednjom razinom obrazovanja (11 postotnih bodova), u oba slučaja na štetu žena. Na nepuno radno vrijeme zaposleno je oko 7 % žena, u usporedbi s 4 % muškaraca. Žene u prosjeku rade 39 sati tjedno, a muškarci 40 sati. Riječ je o jednoj od najmanjih razlika na temelju spola u EU-u.

Neravnomjerna zastupljenost žena i muškaraca u različitim sektorima tržišta rada i dalje je problem. U djelatnostima obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi radi oko 24 % žena, u usporedbi s 5 % muškaraca. U zanimanjima u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) zaposleno je manje žena (9 %) nego muškaraca (34 %).

Novac

Rezultat Hrvatske u području novca iznosi 72,2 boda, što pokazuje napredak od 3,6 bodova od 2005. (povećanje od 2,3 boda od 2015.) i upućuje na poboljšanje ekonomskog i financijskog položaja žena i muškaraca. Srednji mjesečni prihod žena i muškaraca povećao se (za 11 % odnosno 15 %) od 2010. do 2014. Međutim, razlika na temelju spola i dalje je prisutna, pri čemu žene zarađuju 9 % manje od muškaraca. Kad je riječ o parovima s djecom, žene zarađuju 26 % manje od muškaraca (23 % manje kad je riječ o ženama bez djece). Razlika u plaći na temelju spola isto je tako mnogo veća među visokoobrazovanim osobama (28 %).

Rizik od siromaštva neznatno se smanjio u razdoblju od 2010. do 2017. Njemu je izloženo 21 % žena i 18 % muškaraca. Riziku od siromaštva najizloženije su sljedeće skupine: samci (48 % žena i 40 % muškaraca), samohrani roditelji (32 % žena i 44 % muškaraca) i osobe s niskom razinom obrazovanja (39 % žena i 38 % muškaraca). U razdoblju od 2010. do 2017. neravnopravnosti u raspodjeli dohotka neznatno su se smanjile unutar različitih skupina žena i muškaraca te između žena i muškaraca. Žene u prosjeku zarađuju 88 centa na svaki euro koji muškarci zarade po satu, iz čega proizlazi razlika u plaći na temelju spola od 12 %. Razlika u mirovini na temelju spola iznosi 25 %.

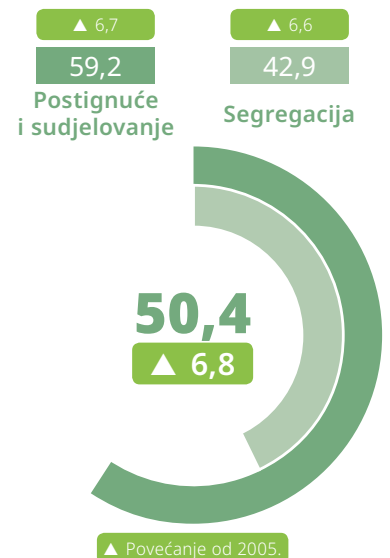

Znanje

Rezultat Hrvatske u području znanja iznosi 50,4 boda, što je 6,8 bodova više nego 2005. (povećanje za 0,6 bodova od 2015.). Unatoč poboljšanjima i u potpodručju postignuća i sudjelovanja i u potpodručju segregacije, Hrvatska se u području znanja nalazi na 27. mjestu u EU-u.

Poboljšanje u potpodručju postignuća i sudjelovanja odražava se u sve većem broju osoba sa završenim tercijarnim obrazovanjem. Udio žena sa završenim tercijarnim obrazovanjem povećao se u razdoblju od 2005. do 2017. bržim tempom (s 11 % na 20 %) nego udio muškaraca (s 13 % na 18 %). Razlika na temelju spola u potpodručju postignuća najveća je između žena i muškaraca u dobi od 25 do 49 godina (11 postotnih bodova) i među samohranim roditeljima (10 postotnih bodova). Hrvatska je gotovo ostvarila svoj nacionalni cilj u okviru strategije Europa 2020., odnosno najmanje 35 % osoba u dobi od 30 do 34 godine sa završenim tercijarnim obrazovanjem. Trenutačna stopa nešto je niža od ciljane i iznosi 34 % (42 % žena i 27 % muškaraca). Sudjelovanje u cjeloživotnom učenju nije se promijenilo od 2005. Oko 10 % žena, kao i muškaraca, uključeno je u formalno ili neformalno obrazovanje i osposobljavanje. Hrvatska ima treću najnižu stopu sudjelovanja u EU-u.

Unatoč znatnom poboljšanju rezultata u potpodručju segregacije od 2005., i dalje je problem neravnomjerna zastupljenost žena i muškaraca u različitim studentskim područjima u okviru tercijarnog obrazovanja. Oko 33 % žena i 14 % muškaraca stječe tercijarno obrazovanje u područjima obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi ili humanističkih znanosti i umjetnosti.

Vrijeme

Rezultat Hrvatske u području vremena nije se promijenio od posljednjeg izdanja indeksa zato što novi podatci nisu dostupni. Sljedeće ažuriranje podataka za ovo područje očekuje se tijekom 2021. Učestalije prikupljanje podataka o utrošenom vremenu pomoglo bi u praćenju napretka u tom području.

Rezultat Hrvatske u području vremena iznosi 51,0 bod, što je znatno slabiji rezultat od prosjeka EU-a koji iznosi 65,7 bodova. Ostvaren je određeni napredak od 2005., posebno u pogledu raspodjele vremena povezanog s društvenim aktivnostima. U sportskim, kulturnim i rekreativnim aktivnostima izvan doma žene (13 %) sudjeluju manje nego muškarci (19 %). Gotovo jednak udio žena (11 %) i muškaraca (10 %) sudjeluje u volonterskim ili dobrotvornim aktivnostima.

Žene preuzimaju više odgovornosti kad je riječ o brizi o obitelji. Odgovornost za brigu o članovima obitelji i njihovo obrazovanje u trajanju od najmanje jednog sata dnevno preuzima oko 35 % žena, u usporedbi s 21 % muškaraca. U razdoblju od 2007. do 2016. razlika na temelju spola smanjila se s 21 postotnog boda na 14 postotnih bodova. Kad je riječ o parovima s djecom, udio žena (75 %) koje provode vrijeme vodeći brigu o obitelji veći je od udjela muškaraca (51 %) koji to čine. Oko 62 % žena svaki dan kuha i obavlja kućanske poslove u trajanju od najmanje jednog sata, u usporedbi sa samo 12 % muškaraca.

51,0*

▲ 2,7

▲ Povećanje od 2005.

* Rezultati nisu ažurirani od izdanja indeksa 2017.

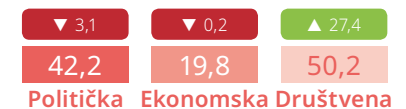

Moć

Rezultat Hrvatske u području moći iznosi 34,8 bodova, što pokazuje napredak od 7,4 boda od 2005. (povećanje od 6,3 boda od 2015.). To je najslabiji rezultat Hrvatske u svim područjima, iako je riječ o rezultatu koji se tijekom vremena najviše poboljšao. Vidljiva su poboljšanja u donošenju odluka u potpodručju društvene moći, blago nazadovanje u potpodručju političke moći i stagnacija u potpodručju ekonomske moći.

U razdoblju od 2007. do 2018. udio žena na ministarskim položajima neznatno se smanjio, s 27 % na 26 %. Ista se kretanja mogu primijetiti u pogledu udjela žena među parlamentarnim zastupnicima, koji se smanjio s 22 % na 20 %. U tom je području vidljivo nazadovanje unatoč uvođenju zakonskih kvota za parlament 2008. U razdoblju od 2007. do 2018. udio žena u upravnim odborima najvećih trgovačkih društava uvrštenih na burzu povećao se s 14 % na 18 %. Međutim, udio žena u upravnom odboru središnje banke istodobno se smanjio sa 7 % na 0 %.

Napredak u donošenju odluka u području društvene moći temelji se na znatnom povećanju broja žena među članovima upravnih odbora organizacija za radiodifuziju u javnom vlasništvu, s 0 % 2014. na 50 % 2018. Žene čine 29 % članova upravnih odbora organizacija za financiranje istraživanja i svega 9 % najviših tijela za donošenje odluka u olimpijskom odboru i ostalim nacionalnim sportskim organizacijama.

34,8

▲ 7,4

▲ Povećanje od 2005. ▼ Smanjenje od 2005.

Zdravlje

Rezultat Hrvatske u području zdravlja iznosi 83,7 bodova, što čini malo povećanje od 2,3 boda u odnosu na 2005. (povećanje od 0,4 boda u odnosu na 2015.). Vidljiva su poboljšanja u svijesti o vlastitom zdravstvenom stanju, očekivanom životnom vijeku i pristupu zdravstvenoj skrbi. Ne postoje novi podatci za potpodručje ponašanja povezanog sa zdravljem.

U razdoblju od 2010. do 2018. povećao se postotak žena i muškaraca koji svoje zdravlje procjenjuju kao dobro, ali se razlika na temelju spola ipak povećala za pet postotnih bodova. Oko 58 % žena i 63 % muškaraca svoje zdravlje procjenjuje kao dobro (u usporedbi s 48 % za oba spola). Razina zadovoljstva zdravljem povećava se s razinom obrazovanja te se smanjuje razmjerno dobi. Razlika na temelju spola veća je među samohranim roditeljima (36 postotnih bodova) te između žena i muškaraca rođenih izvan Hrvatske, ali u EU-u (16 postotnih bodova), u oba slučaja na štetu muškaraca. Očekivani životni vijek žena i muškaraca povećao se u razdoblju od 2005. do 2016. Žene u prosjeku žive šest godine dulje od muškaraca (81 godinu u odnosu na 75 godina).

Situacija u pogledu odgovarajućeg pristupa zdravstvenim uslugama poboljšala se za žene i muškarce u razdoblju od 2010. do 2017. Oko 4 % žena i 5 % muškaraca navodi neispunjene potrebe za zdravstvenom skrbi (u usporedbi sa 16 % i 14 % 2010.). Udio žena i muškaraca s invaliditetom koji navode neispunjene potrebe za zdravstvenom skrbi (8 % i 9 %) veći je od udjela žena i muškaraca bez invaliditeta (4 % i 6 %) koji navode taj problem.

83,7

▲ 2,3

▲ Povećanje od 2005.

* Rezultati nisu ažurirani od izdanja indeksa 2017.

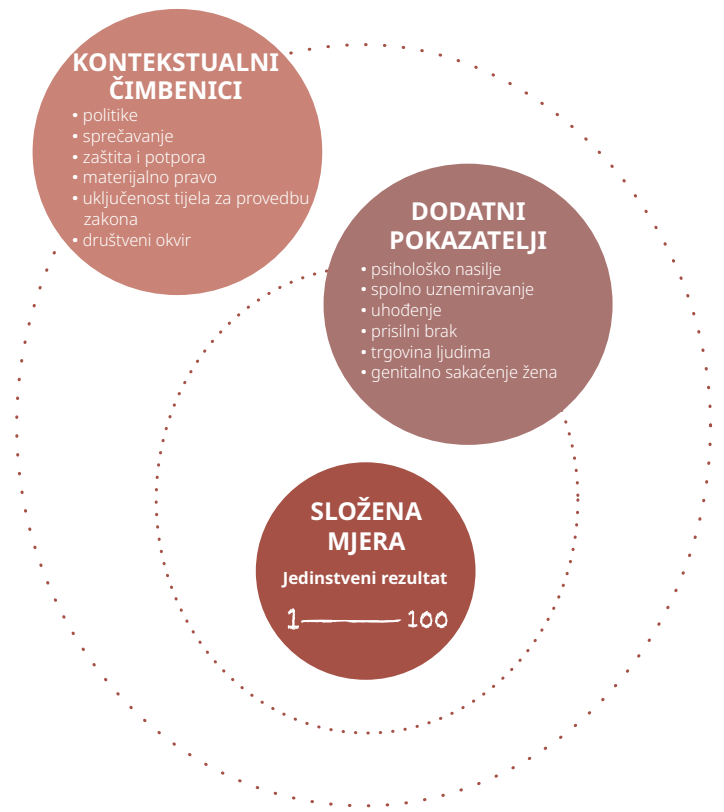
Nasilje

Nasilje nad ženama istodobno je i posljedica i uzrok trajne rodne neravnopravnosti u područjima rada, zdravlja, novca, moći, znanja i vremena. Za razliku od drugih područja, područje nasilja ne upotrebljava se za mjerenje razlika između položaja žena i muškaraca, već za istraživanje iskustava žena u pogledu nasilja. Zbog tog razloga područje nasilja nije obuhvaćeno u izračunima indeksa rodne ravnopravnosti. Umjesto toga izračunava se kao zasebna složena mjera koja se sastoji od tri aspekta: učestalosti, ozbiljnosti i prijavljivanja nasilja nad ženama. Izračun rezultata temeljio se na rezultatima istraživanja Agencije Europske unije za temeljna prava iz 2014. Otada nije provedeno nijedno istraživanje o rodno uvjetovanom nasilju koje bi obuhvaćalo cijeli EU. Rezultati se stoga ne mogu ažurirati prije završetka sljedećeg istraživanja.

Hrvatska je u lipnju 2018. potpisala i ratificirala Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija).

U okviru područja nasilja prikazuju se ažurirani podaci o trima dodatnim pokazateljima kako bi se olakšalo praćenje femicida, genitalnog sakaćenja žena i trgovine ljudima. Međutim, ne prikupljaju sve države članice Europske unije takve podatke te su potrebna poboljšanja u prikupljanju podataka.

Tijekom 2016. u Hrvatskoj je zabilježeno 11 slučajeva u kojima su žene bile žrtve ubojstva s predumišljajem koje je počinio njihov partner i sedam slučajeva u kojima su žene bile žrtve ubojstva s predumišljajem koje je počinio član njihove obitelji. Hrvatska ne dostavlja podatke o udjelu djevojčica (u skupini stanovništva koja obuhvaća migrante sa zakonitim boravištem) koje su izložene riziku od genitalnog sakaćenja žena. Statistički podatci o trgovini ljudima prikupljaju se i o njima se izvješćuje. Tijekom 2016. zabilježen je 21 slučaj u kojem su žene bile žrtve trgovine ljudima. Usporedivi po-

datci, razvrstani po spolu, ključni su za razvoj strategija na razini EU-a za sprečavanje i iskorjenjivanje nasilja nad ženama u svim državama članicama.

Ravnoteža između poslovnog i privatnog života kao središnja tema

Indeks rodne ravnopravnosti 2019. usredotočen je na ravnotežu između poslovnog i privatnog života, što je pitanje od velike političke važnosti u EU-u. Uz pokazatelje povezane s ravnotežom između poslovnog i privatnog života obuhvaćene indeksom (npr. u područjima rada, vremena i znanja), u okviru središnje teme predstavljeni su dodatni pokazatelji – pregled pokazatelja u području poslovnog i privatnog života. Pregled pokazatelja u području poslovnog i privatnog života obuhvaća tri široka područja: plaćeni rad, neplaćeni rad (skrb) te obrazovanje i osposobljavanje. U njemu se iznosi 15 pokazatelja u šest konkretnih područja koja izazivaju zabrinutost: politike roditeljskog dopusta, skrb za djecu i usluge skrbi za djecu, neformalna skrb za starije osobe i osobe s invaliditetom te usluge dugotrajne skrbi, prijevoz i infrastruktura, fleksibilni radni uvjeti i cjeloživotno učenje.

Politike roditeljskog dopusta

Roditeljski dopust pomaže roditeljima da postignu ravnotežu između obveza skrbi i poslovnog života. Međutim, često je nedostupan potencijalnim roditeljima jer njihovo pravo na takve mjere može ovisiti o različitim kriterijima, npr. o tome je li osoba u plaćenom radnom odnosu, o tome je li zaposlenik ili samozaposlena osoba, o sektoru u kojem radi, o trajanju radnog odnosa i sl., a moguće je i da roditeljski dopust uopće nije dostupan ako je riječ o istospolnim parovima ili migrantima. Promjene na tržištu rada, kao što je sve veća prisutnost netipičnih oblika zapošljavanja (npr. ugovori na određeno vrijeme i rad na zahtjev, lažno samozapošljavanje,

rad na osnovi vrijednosnih kupona), dovele su do povećanja zabrinutosti u pogledu pristupa roditelja dopustu, posebno u slučajevima kada se temelji na definicijama tradicionalnog standardnog zapošljavanja.

Sve žene i muškarci (potencijalni roditelji) u dobi od 20 do 49 godina, osim istospolnih parova, 2016. su imali pravo na roditeljski dopust u Hrvatskoj. Za razliku od većine država članica EU-a, pravo na roditeljski dopust nije ograničeno radnim statusom, trajanjem ili vrstom zaposlenja. Istospolni parovi s djecom nemaju pravo na roditeljski dopust u Hrvatskoj.

Neformalna skrb za djecu i usluge skrbi za djecu

Kako raste broj obitelji u kojima su oba partnera zaposlena i broj obitelji sa samohranim roditeljem, pojavljuju se nove potrebe u pogledu usluga skrbi za djecu. Visokokvalitetne, dostupne, pristupačne i cjenovno pristupačne usluge skrbi za djecu ključne su kako bi se roditeljima omogućilo da ostanu na tržištu rada ili mu pristupe te kako bi se smanjile razlike u zapošljavanju na temelju spola.

U Hrvatskoj žene čine 59 % neformalnih pružatelja skrbi za djecu. Sveukupno, 54 % žena uključeno je u skrb o svojoj djeci ili unucima ili u njihovo obrazovanje najmanje nekoliko puta tjedno, u odnosu na 48 % muškaraca. Te su brojke niže od prosjeka EU-a, prema kojem je 56 % žena i 50 % muškaraca uključeno u skrb o svojoj djeci ili unucima ili u njihovo obrazovanje. Razlike na temelju spola veće su među ženama i muškarcima u dobi od 20 do 49 godina (72 % i 55 %) te među ženama i muškarcima koji nisu zaposleni (50 % i 40 %).

Hrvatska još nije ostvarila nijedan od „ciljeva iz Barcelone“, odnosno uključenost najmanje 33 % djece mlađe od tri godine i 90 % djece u dobi od tri godine do školske dobi u sustav skrbi za djecu. Oko 16 % djece mlađe od tri godine uključeno je u neki oblik formalne skrbi, a njih 15 % uključeno je u sustav skrbi za djecu najmanje 30 sati tjedno. U sustav formalne skrbi za djecu uključeno je 52 % djece u dobi od tri godine do minimalne dobi za početak obveznog školovanja (42 % njih uključeno je u sustav formalne skrbi za djecu najmanje 30 sati tjedno). Samo 4 % kućanstava navodi neispunjene potrebe za formalnim uslugama skrbi za djecu, što je jedan od najmanjih postotaka u EU-u. Samohrane majke češće navode neispunjene potrebe za formalnim uslugama skrbi za djecu u Hrvatskoj (21 %) u odnosu na parove s djecom (4 %).

Neformalna skrb za starije osobe i osobe s invaliditetom te usluge dugotrajne skrbi

Dostupne, pristupačne i cjenovno pristupačne usluge skrbi i infrastruktura ključne su kako bi osobe koje su dužne skrbiti o drugima očuvale zdravu ravnotežu između obveza skrbi i poslovnog života. To je posebno važno za žene, koje su često uključene više od muškaraca u formalnu i neformalnu skrb za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom. S obzirom na nova demografska kretanja, kao što su starenje društava, niže stope nataliteta i posljedično smanjenje broja radno sposobnog stanovništva, potreba za formalnim i neformalnim uslugama dugotrajne skrbi postaje važnija nego ikad prije.

Većinu neformalnih pružatelja skrbi za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom u Hrvatskoj čine žene (54 %). Udio žena i udio muškaraca uključenih u neformalnu skrb za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom nekoliko dana u tjednu ili svaki dan iznosi 12 %. Udio žena uključenih u neformalnu

skrb za tri je postotna boda manji od prosjeka EU-a, dok je sudjelovanje muškaraca za dva postotna boda veće. Sveukupno, 15 % žena, kao i muškaraca, u dobi od 50 do 64 godine skrbi za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom. Kad je riječ o dobnoj skupini od 20 do 49 godina, isti postotak žena i 11 % muškaraca skrbi za druge osobe. Oko 44 % žena koje skrbe za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom zaposlene su, u odnosu na 49 % muškaraca koji usklađuju skrb s profesionalnim odgovornostima. U EU-u je isto tako manje žena nego muškaraca među osobama koje su pružatelji neformalne skrbi i istodobno su zaposlene. Međutim, razlika na temelju spola manja je u Hrvatskoj (pet postotnih bodova) nego u EU-u (14 postotnih bodova). U dobnoj skupini od 50 do 64 godine 37 % žena koje su pružatelji neformalne skrbi istodobno je zaposlene, u usporedbi s 42 % muškaraca. Oko 17 % žena i muškaraca navodi neispunjene potrebe za profesionalnim uslugama kućne njege u Hrvatskoj.

Prijevoz i infrastruktura

Pristup cjenovno pristupačnoj i kvalitetnoj javnoj infrastrukturi, kao što su ustanove za skrb i obrazovne ustanove, službe zdravstvene zaštite i prijevoz, utječe na mogućnosti žena i muškaraca da uravnoteže plaćeni rad s drugim aktivnostima. Neravnomjerna raspodjela obveza skrbi i kućanskih poslova između žena i muškaraca utječe na načine na koje oni upotrebljavaju određene vrste prijevoza i infrastrukture te na njihove potrebe u pogledu tih vrsta. Vrijeme utrošeno na putovanje na posao i s posla dobar je pokazatelj toga pomaže li postojeća javna infrastruktura ženama i muškarcima u usklađivanju njihovih svakodnevnih aktivnosti ili im to otežava.

U Hrvatskoj žene i muškarcima provode približno jednaku količinu vremena putujući na posao i s posla (37–38 minuta dnevno). Parovi bez djece provode nekoliko minuta više putujući na posao i s posla nego parovi s djecom. Kad je riječ o parovima s djecom, žene putuju na posao i s posla

u prosjeku tri minute više od muškaraca. S obzirom na različite sastave obitelji, kad je riječ o samcima i parovima bez djece, uočljive su male razlike u vremenu koje žene i muškarcima provode putujući na posao i s posla. Žene provode više vremena putujući na posao i s posla od muškaraca ako su zaposlene na nepuno radno vrijeme, dok gotovo i da nema razlike između žena i muškaraca ako su zaposleni na puno radno vrijeme. Žene koje su zaposlene na nepuno radno vrijeme putuju na posao i s posla 36 minuta, u usporedbi s muškarcima zaposlenima na nepuno radno vrijeme, koji putuju 31 minutu. Žene i muškarcima zaposleni na puno radno vrijeme dnevno provode oko 38 minuta putujući na posao i s posla.

Muškarci općenito češće putuju izravno na posao i s posla, dok žene rade više kraćih putovanja kako bi istodobno obavile više obveza i uspjele uklopiti druge aktivnosti, kao što su praćenje ili vožnja djece u školu ili kupovina namirnica.

Fleksibilni radni uvjeti

Fleksibilni radni uvjeti, kao što su mogućnosti prelaska između rada na nepuno radno vrijeme i rada na puno radno vrijeme, fleksibilno radno vrijeme i rad na daljinu, obično zaposlenicima omogućuju više kontrole nad time koliko, kada i gdje rade. Ako su pažljivo osmišljeni, uzimajući u obzir različite potrebe žena i muškaraca, fleksibilni radni uvjeti mogu olakšati usklađivanje poslovnog i obiteljskog života. Time se može pomoći osobama s obvezama skrbi da uđu na tržište rada kao zaposlenici u punom radnom vremenu.

Nešto više žena (73 %) nego muškaraca (71 %) nije u mogućnosti utjecati na svoje radne uvjete. U Hrvatskoj su fleksibilni radni uvjeti manje dostupni nego u EU-u, gdje 57 % žena i 54 % muškaraca ima određenu kontrolu nad svojim

radnim vremenom. U Hrvatskoj osobe zaposlene u javnom sektoru imaju vrlo malu kontrolu nad svojim radnim vremenom (92 % žena i 88 % muškaraca). Stanje je nešto bolje za zaposlenike u privatnom sektoru, ali stope su i dalje visoke (69 % za žene i 68 % za muškarce).

Iako su žene prekomjerno zastupljene među radnicima zaposlenima na nepuno radno vrijeme, u većini je država članica manja vjerojatnost da će prijeći s rada na nepuno radno vrijeme na rad na puno radno vrijeme nego muškarci. Trećina (32 %) radnika u Hrvatskoj zaposlenih na nepuno radno vrijeme počela je raditi na puno radno vrijeme tijekom 2017., pri čemu je riječ o nižem postotku žena (28 %) nego muškaraca (42 %).

Cjeloživotno učenje

Zbog neprestanog tehnološkog napretka od radnika se zahtijeva da se stalno usavršavaju i budu u toku s novim dostignućima i tehnologijama tijekom cijele karijere. Cjeloživotno učenje katalizator je i za rodnu ravnopravnost jer ženama i muškarcima daje veći izbor poslovnih mogućnosti i više prilika za ostvarenje svojeg punog potencijala. Nedostatna financijska sredstva i prepreke povezane s vremenom, kao što su preklapanja s poslovnim rasporedom i/ili obiteljske obveze, mogu i ženama i muškarcima onemogućiti pristup cjeloživotnom učenju. Cjeloživotno učenje može pomoći ženama da se ponovno uključe u tržište rada nakon prekida karijere zbog obveza skrbi.

Hrvatska ima drugu najnižu stopu sudjelovanja u cjeloživotnom učenju (2 %) među državama članicama. Istodobno je

jedna od zemalja s najmanjim razlikama na temelju spola u EU-u (0,5 postotnih bodova), na štetu muškaraca. Žene u dobi od 25 do 64 godine više sudjeluju u obrazovanju i osposobljavanju nego muškarci, neovisno o njihovom radnom statusu. Preklapanja s poslovnim rasporedom veća su prepreka sudjelovanju u cjeloživotnom učenju za muškarce (45 %) nego za žene (35 %). Obiteljske obveze kao prepreku sudjelovanju u obrazovanju i osposobljavanju navodi 37 % žena i 16 % muškaraca. Obiteljske obveze u prosjeku su veća prepreka sudjelovanju u cjeloživotnom učenju u Hrvatskoj nego u EU-u, dok se poslovni raspored navodi kao prepreka približno u jednakoj mjeri kao u EU-u. U EU-u 38 % žena i 43 % muškaraca kao prepreku navodi svoj poslovni raspored, a 40 % žena i 24 % muškaraca navodi da im obiteljske obveze otežavaju sudjelovanje u cjeloživotnom učenju.

Saznajte više o indeksu rodne ravnopravnosti na <http://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Europski institut za ravnopravnost spolova

Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) centar je znanja EU-a o rodnoj ravnopravnosti. EIGE podržava oblikovatelje politika i sve relevantne institucije u njihovim nastojanjima da postignu ravnopravnost između žena i muškaraca u cijeloj Europi pružajući im posebno stručno znanje te usporedive i pouzdane podatke o rodnoj ravnopravnosti u Europi.

© Europski institut za ravnopravnost spolova, 2019.

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

Europski institut za ravnopravnost spolova
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LITVA

Podatci za kontakt

<http://eige.europa.eu/>
facebook.com/eige.europa.eu
twitter.com/eurogender
youtube.com/user/eurogender
eige.sec@eige.europa.eu
+370 52157444

Ured za publikacije
Europske unije